

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/90/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812215243
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3812215243.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti o maloleté deti E., R., nar. XX.XX.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom u matky, zastúpené I. J. J., deti rodičov matky Y. H., bytom J., O. XX/XX a otca H. E., bytom J., O. XX/XX, toho času vo výkone trestu v ÚVTOS G. X. Y., o návrhu navrhovateľky - starej matky H. E., bytom B. X/X, J., na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní starej matky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 04. septembra 2012, č. k. 15P/107/2012-14 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie o návrhu navrhovateľky v časti týkajúcej sa úpravy styku maloletých s otcom, a návrh navrhovateľky v časti týkajúcej sa úpravy rodičovskej povinnosti - podporovania maloletých v športových aktivitách zamietol. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka (stará matka) podala dňa 24.08.2012 návrh, ktorým sa domáhala nariadenia predbežného opatrenia, aby matka zabezpečila, že maloletí budú pravidelne navštevovať otca, a aby bola matke uložená povinnosť zúčastňovať sa športových aktivít s maloletými. Navrhovateľka návrh zdôvodnila tým, že matka maloletých dala dňa 04.08.2012 na návšteve v ÚVTOS v G. X. Y. prísľub otcovi maloletých, že sa bude lepšie starať o deti, že v byte nebudú prespávať cudzie osoby, pravidelne bez problémov zabezpečí návštevu detí u otca, a bez problémov bude deti podporovať v športovej činnosti. Matka maloletých však o pravidelné návštevy v ÚVTOS v G. X. Y. nemá záujem, a odmieta chodiť s maloletým R. na tréning. Navrhovateľka uviedla, že matka maloletých má maloletých len za zdroj príjmov, naďalej prijíma mužské návštevy, a nedodržala slovo, ktoré dala otcovi maloletých detí. Vychádzal zo zistenia, že predmetom konania je návrh starej matky na nariadenie predbežného opatrenia, týkajúce sa úpravy styku otca s maloletými a týkajúce sa úpravy rodičovskej povinnosti - podporovanie detí v športovej činnosti. Z pripojeného spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P/82/2012 súd zistil, že v uvedenom konaní bolo o návrhu navrhovateľky (starej matky) na nariadenie predbežného opatrenia, týkajúceho sa úpravy styku otca s maloletými, právoplatne rozhodnuté uznesením č. k. 11P/82/2012-18 z 27.07.2012 tak, že návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia sa zamietol. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.08.2012. V konaní vedenom pod sp. zn. 11P/82/2012, a v tomto konaní sú totožní účastníci konania, teda že tohto konania sa zúčastňujú tí istí účastníci (stará matka, maloletí R. a Y., procesný opatrovník, matka a otec maloletých), ako sa zúčastnili v konaní právoplatne skončenom (sp. zn. 11P/82/2012). Predmet konania - úprava styku maloletých s otcom je taktiež totožný. V tomto konaní, ako aj v konaní právoplatne skončenom (sp. zn. 11P/82/2012) rovnaký petit návrhu vyplýva z rovnakého skutkového odôvodnenia. Právoplatne rozhodnutá vec, vedená pod sp. zn. 11P/82/2012, tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci v tomto konaní, a bráni tomu, aby sa tá istá vec prejednávala znova. Vychádzajúc z toho, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci je prekážkou konania, ktorú nie je možné odstrániť, súd v súlade s § 103 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 104 ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, konanie o návrhu navrhovateľky, týkajúce sa úpravy styku maloletých s otcom, zastavil. Zo spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 5P/15/2009 mal súd ďalej preukázané, že rozsudkom zo dňa

05.10.2009 boli maloletí R. a Y. zverení do osobnej starostlivosti matky, ktorej bola uložená povinnosť maloletých v bežných veciach zastupovať a spravovať ich majetok. Otcovi maloletých bola určená vyživovacia povinnosť voči maloletému R. v sume 100 eur mesačne a voči maloletej Y. v sume 70 eur mesačne. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.11.2009. Súd koná o návrhu navrhovateľky (starej matky maloletých) na nariadenie predbežného opatrenia. Navrhovateľka žiada, aby súd vydal predbežné opatrenie, ktorým upraví rodičovskú povinnosť - zúčastňovanie sa športových aktivít s deťmi (podporovanie detí v športových aktivitách). Súd má za to, že rodičovské práva a povinnosti patria matke a otcovi maloletých, ktorí v prípade, že sa nedohodnú o úprave rodičovských práv a povinností, môže o ich úprave rozhodnúť na návrh niektorého z rodičov súd, a keďže maloletí boli zverení do osobnej starostlivosti matky, nie navrhovateľky, navrhovateľke nepatrí právo na podanie návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností. Vychádzajúc z toho, že navrhovateľka neosvedčila, že je aktívne vecne legitimovaná na podanie uvedeného návrhu, súd v súlade s § 75 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania rozhodol o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, týkajúceho sa úpravy rodičovskej povinnosti - podporovania maloletých v športových aktivitách tak, že návrh navrhovateľky, týkajúci sa úpravy rodičovskej povinnosti - podporovania maloletých v športových aktivitách, zamietol. Právne vec posúdil aj podľa § 75 ods.1, ods. 2 prvá veta a ods. 6 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie stará matka H. Junasová. Dôvodila tým, že nesúhlasí s uznesením okresného súdu, a súčasne žiadala vylúčiť sudkyňu JUDr. U. F.. Poukázala na to, že v predbežnom opatrení uviedla, že pod sp. zn. 7P/83/2012 u sudkyňi Z. osobne dokladovala, za akých podmienok návrh berie späť, keď matka detí prehlásila, že pravidelne zabezpečí návštevu detí k otcovi a bude ich podporovať v športových činnostiach. Preto trvala na podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu, nakoľko vo veci nemala rozhodovať JUDr. F., ale sudkyňa Z..

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania /§ 212 ods. 2 písm. a/, § 214 ods. 2 O.s.p./ a dospel k záveru, že odvolanie starej matky nie je dôvodné.

Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa /vzýval odvolateľku na odstránenie väd odvolania/ preskúmal odvolanie starej matky vecne. Z obsahu odvolania totiž vyplýva, že odvolacím dôvodom je skutočnosť, že o jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodovala sudkyňa JUDr. F., hoci podľa nej mala rozhodovať JUDr. Z., pred ktorou sa viedlo iné konanie, sp. zn. 7P/83/2012, a pred ktorou boli dohodnuté podmienky späťvzatia návrhu v súvislosti s príslubom matky, že pravidelne zabezpečí návštevu detí u otca a bude ich podporovať v športových činnostiach.

Účelom predbežného opatrenia je zabezpečiť predbežnú /dočasnú/ úpravu pomerov účastníkov, alebo odstrániť riziko ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. I keď rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie je rozhodnutím vo veci samej, má pre osoby dotknuté týmto súdnym rozhodnutím závažné dôsledky. V záujme ich právnej istoty zákon predchádza tomu, aby v tej istej veci /to znamená o tom istom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podanom rovnakým účastníkom konania za nezmenených skutkových okolností/ bolo predbežné opatrenie nariadené niekoľkokrát, alebo aby o tom istom návrhu boli vydané rozdielne rozhodnutia. Tento účel zabezpečuje Občiansky súdny poriadok negatívnou podmienkou, aby rozhodnutiu nebránila prekážka veci začatej v zmysle § 83 O.s.p. alebo právoplatne rozhodutej v zmysle § 159 ods. 3 O.s.p. I keď sú tieto ustanovenia zaradené v tretej časti Občianskeho súdneho poriadku, je na dosiahnutie účelu zákona, sledovaného inštitútom predbežného opatrenia, potrebné aplikovať ich primerane aj v konaní na nariadenie predbežného opatrenia. Prekážka veci rozhodutej /res iudicate/ v zmysle § 159 ods. 3 O.s.p. nastáva momentom právoplatnosti rozhodnutia. Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže byť v rozsahu záväznosti výroku rozhodnutia táto vec prejednávaná znova. To však platí len potiaľ, pokiaľ je daná totožnosť vecí, t. j. ten istý nárok, o ktorom sa už právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Totožnosť predmetu je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav, vymedzený petítom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení.

O takýto prípad prekážky veci právoplatne rozhodutej ide aj v danej veci, keď sa stará matka maloletých detí opätovne domáha svojím návrhom nariadenia predbežného opatrenia o úprave styku,

návštev maloletých detí s otcom, ktorý sa nachádza vo výkone trestu. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa už uznesením zo dňa 27.07.2012, č. k. 11P/82/2012-18 právoplatne zamietol návrh starej matky na nariadenie predbežného opatrenia o úprave styku, návštev maloletých detí s otcom vo výkone trestu. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že dôvodom zamietnutia návrhu na nariadenie predbežného opatrenia bola tá skutočnosť, že stará matka nemá aktívnu legitímáciu na podanie takéhoto návrhu, nakoľko maloleté deti boli právoplatne zverené rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 05.10.2009, č. k. 5P/15/2009 do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich má zastupovať v bežných veciach a spravovať ich majetok, a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí. Ako dôvody nariadenia predbežného opatrenia stará matka uvádzala aj v tomto konaní v podstate tie isté okolnosti, že matka nezabezpečuje stretávanie sa maloletých detí s otcom, ktorý je vo výkone trestu. Z uvedeného potom vyplýva, že nie je táto okolnosť takým skutkovým zistením, ktorá by predstavovala zmenu pomerov, že už vyššie uvedené právoplatné rozhodnutie, zamietajúce návrh starej matky na nariadenie predbežného opatrenia, by nezakladala prekážku veci rozhodnutej. Preto právny záver súdu prvého stupňa, že právoplatné uznesenie zo dňa 27.07.2012, č. k. 11P/82/2012-18 tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci, aby sa o tej istej veci rozhodovala opätovne, bol správny, a odvolací súd sa s ním stotožňuje v celom rozsahu. Podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo tak v danej veci k zmene skutkových okolností, ani k zmene okruhu účastníkov /keď návrh je opätovne podaný starou matkou/, preto uvedené uznesenie, ktorými súd už zamietol návrh starej matky na nariadenie predbežného opatrenia, naďalej tvorí prekážku veci právoplatne rozhodnutej /§ 159 ods. 3 O.s.p./.

Za správny odvolací súd považuje aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým zamietol návrh starej matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala matke detí uložiť povinnosť zúčastňovať sa športových aktivít s maloletými deťmi. Na podanie takéhoto návrhu stará matka nie je aktívne legitimovaná, nakoľko tak, ako už bolo hore uvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Účastníkom v konaní vo veci starostlivosti o maloleté deti sú vždy rodičia a kolízny opatrovník, prípadne iné dotknuté osoby len v tom prípade, ak by sa úprava práva a povinností k maloletým deťom týkala aj ich. Stará matka nie je účastníkom takého konania, a preto nie je aktívne legitimovaná na podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Ako účastníčka by mohla vystupovať stará matka len v tom prípade, ak by sa úprava práv a povinností k maloletým deťom týkala aj jej.

Napokon sa odvolací súd zaoberal aj tým, či samotný návrh starej matky na nariadenie predbežného opatrenia nemožno považovať za podnet na nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko vec sa týka starostlivosti o maloleté deti, o ktorých právach a povinnostiach možno začať konať na súde aj bez návrhu /§ 75 ods. 1 veta druhá, § 81 ods. 1 O.s.p./ Nemôže však vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. O takýto prípad ide aj v danej veci, keď stará matka neosvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ak sa deti za situácie, keď je otec vo výkone trestu, s otcom nestretávajú, a ak sa matka nezúčastňuje športových aktivít s maloletými deťmi. Posudzovanie záujmu maloletých detí na stretávaní sa s otcom, ktorý je vo výkone trestu a povinnosť matky zúčastňovať sa športových aktivít s deťmi v tomto prípade môže byť len predmetom rozhodovania vo veci samej, nakoľko na uvedené tvrdené okolnosti starou matkou je potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie, čo pri predbežnom opatrení vzhľadom na jeho charakter nie je možné.

Napokon odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani odvolaciu námietku starej matky, že z rozhodovania danej veci mala byť vylúčená vec prejednávajúca sudkyňa JUDr. U. F.. Vec prejednávajúcej sudkyňi JUDr. U. F., ako vyplýva z obsahu spisu, bola pridelená náhodným výberom a v zmysle rozvrhu práce Okresného súdu Prievidza. Nemožno preto spájať s touto vecou iné konanie sp. zn. 7P/83/2012, na ktoré poukazovala stará matka v odvolaní, keď tu išlo o konanie týkajúce sa návrhu otca na zníženie výživného k maloletým deťom, ktorý návrh otec zobral späť. Jednalo sa teda úplne o iné konanie, ktoré bolo právoplatne skončené. Preto o novom návrhu starej matky nemohla už rozhodovať sudkyňa JUDr. G. Z., nakoľko jej vec neprípada na rozhodnutie.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.